

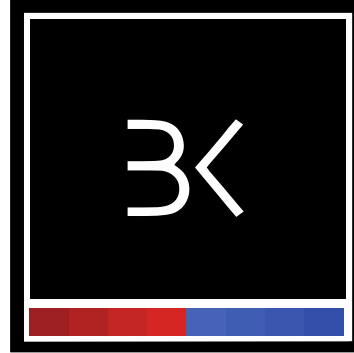
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

12 Mart / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

İSTİHSAL, İSTİKLAL, İSTİKBAL

- ❑ Bugün açıklanan ekonomik reform paketi, istiklal marşının kabulünün 100. yıl dönümüne denk gelmesi nedeni ile CB Erdoğan'ın istiklal marşımıza vurgu yapması ile başladı.
- ❑ Verilmek istenen mesaj bana göre üreten ve bağımsız bir Türkiye'nin geleceğe yön verecek refaha ulaşması idi.
- ❑ Ekonomik reform paketi iki ana reform alanına göre tasarlanmış; ilki makroekonomik politikaları içermekte, ikincisi ise yapısal politikalara odaklanmış durumda.
- ❑ Bu hafta, söz konusu reform programının **belli başlı konularını** ele almak istedik.

Ekonomi Reform Paketinde Öne Çıkanlar

Küçük
esnafa gelir
vergisi
muafiyeti

Kamuda
taşıt
alımına
sınırlama

Kamu alım
ihalelerinde
yeni ve
dijital bir
sistem

24 saat
hizmet
verecek
dijital vergi
dairesi

İlave
istihdama
uygun
finansman

18 yaş altı
da BES'e
dahil
olabilecek

Şirketlerin
halka
arzında
kolaylık

Ekonomi Reform Paketinde Öne Çıkanlar

Yeşil tahvil piyasasına yönelik alt yapı

Dijital para için alt yapı

Katılım finans tahkim mekanizması

Tahvil Garanti Fonu

Ekonomi Koordinasyon Kurulu

Finansal İstikrar Komitesi

TÜİK "ilişkili" kuruluş olacak

Makroekonomik Politikalar-Kamu Maliyesi

- ❑ Kamu maliyesi ile ilgili olarak reform olmasa da en önemli düzenlemelerden bir tanesi; döviz cinsi borçların toplam borç stoğu içerisindeki payını düşürmek olarak ele alabiliriz.
- ❑ Risk priminin düşürülerek, borçlanma maliyetinin aşağı çekilmesi,
- ❑ Döner sermayelerin gözden geçirilmesi, yine mahalli idarelere borç stoğunu düzenlemeye ilişkin düzenlemelerin yapılması ve kamu giderlerinde tasarruf

#MilliEkonomiGüçlüTürkiye

EKONOMİ REFORMLARI

KAMU MALİYESİ

- Mahalli idarelerde mali disiplini güçlendirecek ve borç stokunun artmasını önleyecek düzenlemeler yapıyoruz. Buradan sağlanacak kapasite artışıyla merkezi yönetim üzerindeki finansal yükleri de hafifletiyoruz.
- Merkezi ve yerel yönetimlerin sosyal yardım verilerini Bütünsel Sosyal Yardım Bilgi Sistemi'ne entegre ederek, veri paylaşımını sağlıyoruz.
- Şeffaflığı artırmak gayesiyle bütçe sonuçlarını politika gelişmelerini ve hedeflerimizi üç ayda bir Kamu Maliyesi Raporu ile milletimizle paylaşıyoruz.

- Borç yönetimini, bütçe finansmanı için borçlanmanın yanında, borç stokunun yapısını da idare etme yaklaşımıyla yürütüyoruz. Bu çerçevede, borç stokunun dış sektöre karşı dayanıklılığını azaltabilmek için döviz cinsi borçların, toplam borç stoğu içerisindeki payını düşürüyoruz.
- Ağırlıklı olarak kendi paramızla borçlanacak, Türk Lirası cinsi senetleri kullanacağız. Borçlanmanın ortalama vadesini, piyasa şartları ile uyumlu olarak artırıyoruz.
- Hazine nakit yönetimini daha güçlü hale getiriyoruz. Hazine'nin kullanımını dışındaki kalan kurumların hesabını, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Sisteminde toplayarak, nakit yönetiminde verimliliği sağlıyoruz.
- Ülkemizin risk primini düşürerek, borçlanma maliyetlerimizi aşağıya çekecek politikaları tahkim ediyoruz.
- Kamu maliyesinin gelir tarafını oluşturan vergi politikalarını hem sadeleştiriyor hem de öngörülebilirliği artıran adımlar atıyoruz.

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
TÜRKİYE CLARK-HUBBARDANI

3K

Burcu Kösem

RT Erdogan

Makroekonomik Politikalar-Kamu Maliyesi

- ❑ Şeffaflık ve hesap verilebilirlik adına çalışmaların yapılması,
- ❑ Kamu alım ihalelerinde yeni ve dijital bir sisteme geçilmesi,
- ❑ İhalelerdeki İstisnaların denetim altına alınıyor olması ve liyakat ilkesi benimsenerek,
- ❑ Dijital sertifikasyona geçilmesi ve bu sertifikasyonların halka açık olması ihale yasası açısından reform niteliğinde ele alınabilir..
- ❑ Kamu maliyesine yönelik olarak yapılan önemli vurgulardan biri de Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) yasasının çıkarılması, burada YKD (Yap-Kirala-Devret) mekanizması ile işleyen şehir hastanelerine vurgu yapıldı.
- ❑ Bu karar çoğunlukla (YİD) Yap-İşlet-Devret modelindeki uygulamalarda özel sektöre verilen garantiler ve yine kur risklerinin bertaraf edilmesine yönelik önemli bir reform olabilir.

Makroekonomik Politikalar-Enflasyon

- ❑ Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda bir **Fiyat İstikrarı Komitesi** kurulması bu kapsamda olup,
- ❑ Daha önce var olan bu komitenin kapsam ve yetkisinin fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enflasyon dinamiğini takip etmek; dezenflasyon süreci önünde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli önlemleri belirlemek ve yönetmek için genişletileceğini düşünüyoruz.
- ❑ İklim, afet ve ürün ekim davranışlarındaki değişimler enflasyon sepetinde önemli bir ağırlığı olan gıda fiyatlarını etkilemekte ve dalgalanmalara yol açmaktadır
- ❑ Bu dalgalanmaların önlenmesi ve enflasyona etkisinin azaltılması amacıyla **Erken Uyarı Sistemi kurulacaktır.**
- ❑ Yönetilen ve yönlendirilen fiyatların hedef enflasyona göre belirlenmesiyle enflasyon ataleti azaltılacaktır.
- ❑ Bu karar aslında enflasyon beklentilerinde hedefe paralel bir eğilim yaratılmasına neden olması açısından önemli bir düzenlemedir.

Makroekonomik Politikalar-Enflasyon

- ❑ Gıda kaybı ve israfı azaltmak adına; tarlada ve hallerde kalan ürünler **Dijital Tarım Pazarı (DİTAP)**'ına açılacak özel bölümde alıcılarla buluşturulacaktır;
- ❑ Bu karar hem dijitalleşme hem de küresel ısınma açısından faydalı bir reform sayılabilir.
- ❑ Gıda israfının önüne geçmek amacıyla **Gıda Bankacılığı** Sistemi cazip hale getirilerek yaygınlaştırılacaktır.
- ❑ İşlenmemiş gıda fiyatlarında aracılık maliyetlerini de düşürecek olan **Hal Yasası Teklifi TBMM'**ye sunulacaktır.
- ❑ Çok uzun yıllardır, ülkemizde hem gıda enflasyonunu tetikleyen hem de üreticinin zararına olan hatta tarımı önemli ölçüde baltalamış olan halcilik kavramı etkin şekilde düzenlenir ise önemli bir tarım reformu haline gelir.

Makroekonomik Politikalar-Cari Açık

- ❑ Cari açık ; yapısal cari açık, kıymetli maden ve taş piyasası oluşturulması, ihracatın tabana yayılması ve sanayide yeşil dönüşüm başlıkları ile ele alınmış.
- ❑ Cari açığa yapısal yaklaşım kısmında ihracatı ve bölgesel kalkınmayı önceleyen ölçüde KGF ile 5. ve 6. kalkınma bölgeleri bazında selektif bir çalışmanın olduğunu ve
- ❑ Enerji ithalatımızın büyüklüğü göz önünde bulundurularak ki yapısal olarak önemli ölçüde kasıt bu olsa gerektir enerji ve doğalgaz alanında verimliliği arttırıcı çalışmalar ele alınmış.
- ❑ Ayrıca yine yapısal olarak teknolojik ürünlerin üretimine yönelik olarak; yeni gelişen teknolojilerde yurt içi kabiliyetleri geliştirmek, genç istihdamını teşvik etmek ve küresel rekabet gücü kazanmak için Cumhurbaşkanlığına bağlı **Yazılım ve Donanım Endüstrileri Başkanlığı** kurulmasına karar verilmiştir.

Makroekonomik Politikalar-Cari Açık

- ❑ Cari açık ile ilgili olarak yapılan reform ve düzenlemelerde en önemlilerinden biri **sanayide yeşil dönüşümün benimsenmesi**.
- ❑ En önemli ticari partnerimiz her zaman olduğu gibi AB ve İngiltere, bu anlamda AB'nin karbon vergileri ile oldukça katı bazı düzenlemeler yaptığını ve yakın gelecekte, dış ticaret fiyatlarına yansıyacak önemli bir maliyet kalemi olduğunu biliyoruz.
- ❑ Bu kapsamda yapılacaklar:
  - ❑ Enerjisini kendi karşılayan ve kaynak verimliliği yüksek yeşil Organize Sanayi Bölgeleri hayata geçirilecektir
  - ❑ Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı hazırlanacaktır
  - ❑ Yeşil üretim için gerekli teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla AR-GE çalışmaları desteklenecektir
  - ❑ Yeşil finansmanın gelişimini sağlayacak ekosistem güçlendirilecek ve uluslararası yeşil finansmandan ülkemizin alacağı payın artırılması için çalışmalar yürütülecektir
  - ❑ Çevreye duyarlı (sürdürülebilir) ve akıllı taşımacılık altyapısı geliştirilecektir
  - ❑ Elektrikli araç şarj altyapısı hayata geçirilecektir
  - ❑ Toplu taşıma filolarında ve hizmet araçlarında elektrikli araçların kullanılması teşvik edilecektir

Ayrıca Reform Paketinde Nelere Deđinildi..

- ❑ Salgının istihdam piyasalarında oluşturduğu tahribatı gidermek için ilave İstihdama Finansman Desteđi adıyla yeni destek modeli getiriyoruz.
- ❑ Firmalar, istihdama kattıkları her bir ilave kişi için Kredi Garanti Fonu kefaletiyle 24 ay vadeli, ilk 6 ayı ödemesiz 100 bin liralık kredi kullanabilecektir.
- ❑ Kamu görevlileri, kadrolarına bağlı pozisyonları dışında, en fazla bir kurumun yönetim veya denetim kurullarında görev alabileceklerdir.
- ❑ Yurt dışına veri aktarılmasına yönelik AB düzenlemeleriyle uyumlu olarak Kiřiisel Verilerin Korunması Kanunu'nda değişiklikler yapıyoruz.
- ❑ Her 3 ayda bir gerçekleştireceğimiz reform takip toplantılarıyla programın uygulama başarısını değerlendireceğiz.

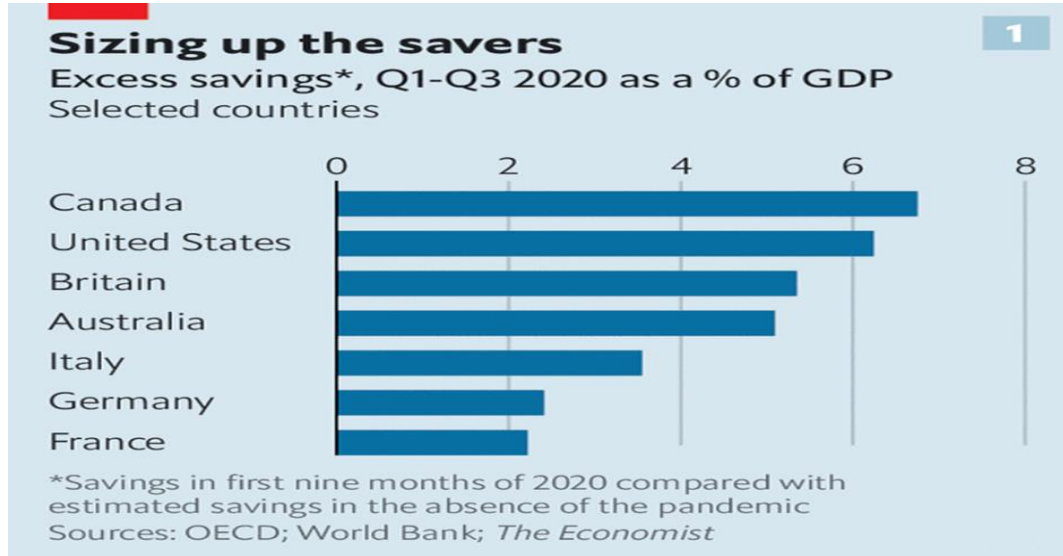
3 Trilyon \$ Fazladan Tasarruf Etdiler!

- ❑ Bu bültenin asıl çıkış amacı Covid-19'un tüm dünyada yarattığı yıkıcı ekonomik etkiyi sizinle paylaşmak,
- ❑ 50 haftadan fazladır yani bir yıldır da bunu yapıyoruz ve artan küresel borcu, fakirleşen insanları, enflasyonu, işsizliği göstermeye çalışıyoruz.
- ❑ Ancak bu defa yine Covid-19'un sayesinde gerçekleşen yıkım yerine, yığınlar halinde Dolar'dan söz edeceğiz😊
- ❑ The Economist 21 zengin ülkenin hane halkı tasarruf verilerini derledi.

3 Trilyon \$ Fazladan Tasarruf Ettiler!

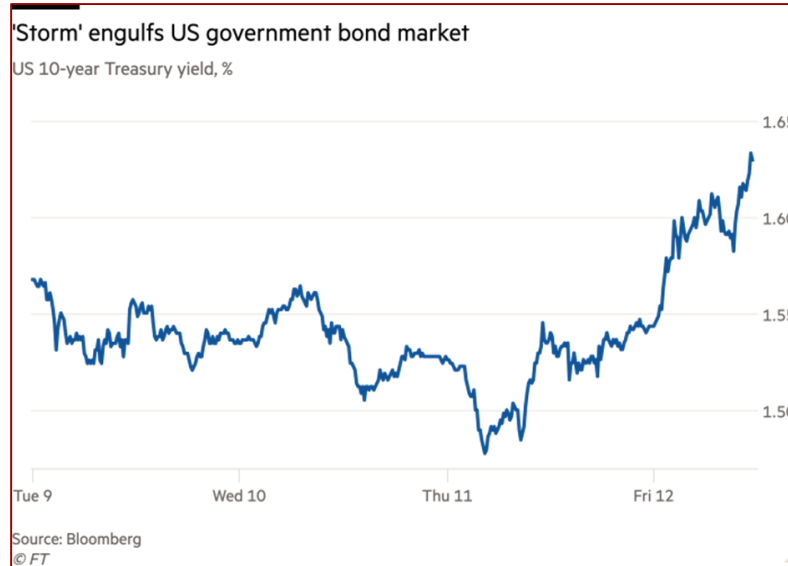
- ❑ The Economist'in araştırmasına göre ki araştırma hane halkının vergi sonrası gelir ve tasarruf oranlarına göre yapılmış,
- ❑ 2020'nin ilk 9 ayında 3 Trilyon\$ tutarında olacak tasarruf miktarı, 6 Trilyon\$ yani 3 Trilyon\$ daha fazla gerçekleşmiş.
- ❑ ABD'de tasarrufların oranı GSYH'sının %10'unu aşmış durumda. Bugün 1,9 Trilyon\$'lık fonun da artık Biden tarafından imzalandığını biliyoruz stelik..
- ❑ Seçilmiř ülkelerde tasarrufların GSYİH'a oranları aşağıdaki gibidir:

The Economist

Biden'in Aşı Konuşması Sonrası ABD Tahvilleri

- ❑ Pandemi süreci ile beraber global ekonomide aslında tam da davranışsal ekonomiye uygun tepkiler oluştuğunu görmekteyiz.
- ❑ Yani artık klasik ekonominin varsayımı olan rasyonel tutum aramak pek de rasyonel değil..
- ❑ Bugün Biden, 1 Mayıs itibari ile ABD deki tüm yetişkinlerin aşıya ulaşmış olacağını ve 4 Temmuz itibari ile de normalleşileceğini açıkladı. Üstelik 1,9 Trilyon'luk paketi de imzaladı.
- ❑ Ancak 21 Trilyon\$'lık ABD tahvil piyasasının gerçekten de dumanı üzerinde ve yine sert satış hareketleri ile tahvil getirisi 1,6'ların üzerine tırmanmış durumda.

Sanayi Üretim Endeksi, Ocak 2021

- Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %15,4 ve imalat sanayi sektörü endeksi %12,1 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,1 azaldı.
- Sanayi üretimi yıllık %11,4 arttı. Aynı dönem itibari ile AB ülkelerini kıyaslarsak;
- AB'de de sanayi üretimi, ocakta aralık ayına göre yüzde 0,8 yükselirken, 2019'un aynı dönemine göre yüzde 0,3 arttı.

